

اخلاق مطهر

اخلاق اجتماعی در اندیشه‌های تفسیری
شهید مطهری و علامه طباطبائی

مسن کاظمی نژاد

سرشناسه: کاظمی نژاد، حسن، ۱۳۵۸ -
 عنوان و نام پدیدآور.....: بررسی تطبیقی اخلاق اجتماعی در اندیشه‌های تفسیری شهید مطهری
 و علامه طباطبایی / حسن کاظمی نژاد.
 مشخصات نشر.....: بجنورد: انتشارات جهانی، ۱۳۹۱
 مشخصات ظاهری.....: ۲۳۲ ص.
 شابک.....: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۰۸-۲۳-۳
 وضعیت فهرست‌رسانی.....: فیا
 عنوان گسترده.....: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- نظریه درباره اخلاق اجتماعی
 موضوع.....: طباطبائی، سید محمد حسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ -- نظریه درباره اخلاق اجتماعی
 موضوع.....: اخلاق تطبیقی
 رده‌بندی کنگره.....: BP۲۳۳۷/م۶ ۱۳۹۱
 رده‌بندی دیویی.....: ۴۸/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی.....: ۲۸۱۵۴۱۰

نام کتاب: اخلاق مطهر

نویسنده.....: حسن کاظمی نژاد
 نوبت چاپ.....: اول
 تیراژ.....: ۲۰۰۰ نسخه
 قیمت.....: ۵۰۰۰۰ ریال
 تاریخ چاپ.....: بهار ۱۳۹۱
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی.....: شهر چاپ خراسان (روزنامه خراسان)
 طراحی جلد و صفحه آرایی.....: نشریه ارمغان (حمید رضا زاده)
 ناشر.....: انتشارات جهانی / بجنورد

بجنورد - خیابان چمران - چمران ۲۹ (کوچه شهید صابریان) - پلاک ۳۴

صندوق پستی: ۹۴۱۳۷۹۷۶۱۳ - تلفن: ۰۹۱۵۱۸۴۱۳۶۳

تقدیر و تشکر

به مصداق؛ «من علّنی حرفاً فقد صیرنی عبداً» و «من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق». بر خود واجب می‌دانم که از کلیه اساتید محترمی که به یاری خدای بزرگ، در طول تحصیل خود، از وجود مبارک‌شان تلمذ و کسب فیض نموده‌ام تقدیر و سپاس ویژه‌ای را داشته باشم. به ویژه از استاد محترم و گرامی: حاجت الاسلام و المسلمین طاهری (دام توفیقه) امام جمعه‌ی محترم آشنانه کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورم و از خدای منان آرزوی طول عمر و توفیق روزافزون خدمت به حق و خلق را برای ایشان مسئلت دارم.

- ۷۲..... ضرورت تشکیل دولت.
- ۷۳..... هدف از تشکیل دولت.
- ۷۴..... لزوم آمادگی برای جهاد.
- ۷۵..... اهداف جهاد.
- ۷۶..... آداب جهاد.
- ۸۱..... ضرورت جهاد.
- ۸۶..... جهاد دنیا پرستان.
- ۸۷..... اولین ایهی جهاد.
- ۸۹..... ۱۰ - آزاد کردن مردم از بندگی.
- ۹۳..... ۱۱ - مهاجرت.

فصل سوم : اخلاق اقتصادی

- ۱۰۲..... ۱ - ایثار و از خود گذشتگی.
- ۱۰۶..... ۲ - قرض الحسنه.
- ۱۰۸..... ۳ - خمس.
- ۱۱۵..... ۴ - انفاق.
- ۱۱۹..... اقسام انفاق.
- ۱۲۱..... برکات انفاق.
- ۱۲۳..... اهمیت انفاق های مستحب.
- ۱۲۵..... ۵ - إطعام آیتام و مساکین.

- ۶- کم فروشی..... ۱۲۹
- آثار کم فروشی..... ۱۳۱

فصل چهارم: اخلاق جنسی

- ۱- آداب پوشش..... ۱۳۶
- الف- احساسات و وضعیت خلقت متفاوت زن..... ۱۳۷
- ب- خواستگاری زن از مرد یا بر عکس..... ۱۳۸
- ج- آرایش..... ۱۳۸
- ویژگی غریزه جنسی..... ۱۴۱
- لزوم پوشش از نظر علامه طباطبائی..... ۱۴۲
- ۲- اهمیت پاکدامنی..... ۱۴۲
- اعتدال و میانه روی اسلام..... ۱۵۰
- مصیبت‌های دنیای امروز..... ۱۵۱
- ۳- راه‌های عفت و عفاف..... ۱۵۲
- راه‌های مبارزه با گناه..... ۱۵۶
- ۴- نهی از زنا..... ۱۵۹
- ۵- مبارزه با شایعه سازی..... ۱۶۵
- نقش حرف فی (به معنی در)..... ۱۶۸

فصل پنجم : اخلاق خانوادگی

- ۱- سقط جنین ۱۷۲
- ۲- مسئولیت تربیت فرزندان ۱۷۷
- کیفیت اعمال این مسئولیت ۱۷۷
- ۳- تنه عیال و فرزندان ۱۷۸

فصل ششم : اخلاق تبلیغی

- ۱- مامور به وظیفه بردن ۱۸۲
- ۲- تذکر دادن به مردم ۱۸۴
- شیوه تبلیغ ۱۸۶
- ۳- منت گذاشتن در دعوت به خدا ۱۹۰
- ۴- تحمل و دوری زیبا در راه تبلیغ دین ۱۹۲
- ۵- ناامیدی از مردم در تبلیغ ۱۹۶

فصل هفتم : اخلاق هم زیستی

- ۱- عیب جویی ۲۰۰
- ۲- تأثیر مسخره کردن در رفتار ۲۰۲
- ۳- آداب ورود به منزل دیگران ۲۰۶
- ۴- آداب و شرائط دوستی ۲۱۶
- فهرست منابع و مآخذ ۲۳۲

پیشگفتار

سلام و درود بر روح مطهر رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) که با رنج و مشقت مداوم در راه تبلیغ دین و احیای مردم فرهنگسازی کرد سلام بر قلب نازنین او که مهبط کلام الهی و قرآن کریم شد، بعد از آن درود خداوند بر اوصیاء برحق بعد از آن حضرت (صلی الله علیه و آله) که در راه نهادینه کردن اخلاق اجتماعی اسلامی و امر به معروف و نهی از منکر از تمام هستی و حتی از اهدای جان خود کوتاهی نکردند.

اثر پیش روی، به بررسی اخلاق اجتماعی در تفسیر دو دانشمند فرزانه دنیای اسلام می‌پردازد، هر چند که در زمینه اخلاق اجتماعی زیاد کار شده است اما نوع این کار کمی منحصر به فرد است، از آنجایی که تاکنون در میان آثار شهید مطهری رحمت الله علیه با نگاه قرآنی، این گونه کاری صورت نگرفته است، سختی کار هم همین جاست که باید اخلاق اجتماعی مطرح شده در میان آثار استاد بررسی شود و در قالب یک تقسیم بندی و یک پلان علمی مطرح شود. این قسمت کار کمی سخت به نظر می‌رسید. چرا که استاد مطهری در هر مجلس و مقاله و کتاب به مناسبتی سخنی را ایراد فرموده‌اند، اما نه در قالب منظمی از اخلاق اجتماعی، بلکه به شکل پراکنده و طبق مقتضای زمان خودشان، از همین رو کار اولیه‌ی پلان کمی زمان بر و مشکل بود.

البته این سخن به این معنی نیست که امکان ندارد به اخلاق اجتماعی منظمی با نظم علمی و منطقی دست یافت، بلکه کار سخت است و از حد یک اثر کوچک است که حقیر در نظر دارم این کار را در آینده نزدیک به شکل کامل تر و منظم تر بررسی کنم انشاء الله تعالی.

با توجه به اینکه در زندگی بشر اجتماع‌های بسیار متعدد و متفاوتی وجود دارد که هر یک در جای خود نیازمند بررسی و ارائه اخلاق و برخوردهای متناسب را دارد، از سوی دیگر دانشمندان و جامعه‌شناسان مسلمان در این عرصه به خوبی و با تخصص کافی فعالیت

کرده‌اند اگر چه که کاری چشم‌گیر و به صورت مدوّن تاکنون کمتر شده است ، اما به صورت پراکنده و یا با عناوین دیگر، این مسأله توسط جامعه‌شناسان و دانشمندان مسلمان مورد بررسی قرار گرفته است که به عنوان نمونه می‌توان از دو دانشمند وارسته و نخبه دنیای اسلام (حضرت علامه طباطبایی و استاد شهید مطهری رضوان‌الله علیهما) نام برد ، نگارنده حقیر بر آن است که إنشاءالله تعالی اخلاق اجتماعی را در آثار این دو بزرگوار بررسی نماید و به صورت مدوّن و منظم ارائه نماید. (البته در حد توان)

حسن کاظمی نژاد / آشنخانه تابستان ۱۳۹۰